

Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet 22-08-2016

Version 1

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Jernvitriol

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Pigment

Branche: Byggebranchen

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør: KALK A/S
Bredeløkkevej 12
Råby
4660 Store Heddinge
Tlf.: +45 56503000
E-mail: info@kalk.dk

1.4. Nødtelefon +45 82 12 12 12 (Giftlinien)

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP-klassificering: Acute Tox. 4 H302;
Skin Irrit. 2 H315
Eye Irrit. 2: H319
Væsentligste skadevirkninger: Virker irriterende

2.2. Mærkningselementer

Advarsel

H302: Farlig ved indtagelse.

H315: Forårsager hudirritation.

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

P280: Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/
øjenskyttelse/ansigtsbeskyttelse

P301+P312: I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: I tilfælde af ubehag ring til
en GIFTINFORMATION/læge

P302+352: VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt vand og
sæbe.

P305+P351+P338: VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt
med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis
dette kan gøres let. Fortsæt skylning

2.3. Andre farer

Ikke PBT og vPvB.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

KALK®

– Build lasting culture

3.2. Blandinger

Kemisk betegnelse	CAS-Nr.	EF-Nr.	REACH Nr.	Vægt procent	Klassificering
Ferrosulfat	7720-78-7	231-753-5	01-2119513203-57-xxxx	> 25 %	Acute Tox. 4 H302; Skin Irrit. 2 H315 Eye Irrit. 2: H319
Svovlsyre	7664-93-9	231-639-5	01-2119458838-20-XXXX	< 1,5 %	Skin Corr. 1A, H314

Se punkt 16 for fuld ordlyd af H sætninger.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding:	Søg frisk luft, skyl munden med vand og puds næsen grundigt. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Indtagelse:	Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Søg læge ved ubehag.
Hud:	Fjern forurenede tøj. Vask huden med vand. Søg læge ved ubehag.
Øjne:	Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Øvrige oplysninger:	Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Virker stærkt irriterende for øjnene.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen særlig behandling nødvendig. Symptomatisk behandling.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Produktet er ikke brændbart. Slukningsmidler vælges efter de omgivende forhold.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Der kan dannes svovloxider ved kraftig opvarmning.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Anvend luftforsynet åndedrætsværn og kemisk beskyttelsesdragt ved brandslukning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå støvdannelse og spredning af støv. Al håndtering skal foregå ved god ventilation.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå store udslip til afløb, grundvand og overfladevand.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Spild opsamles mekanisk. Mindre spild tørres op med en fugtig klud. Undgå fejning - brug støvsuger til opsamling af spild.

6.4. Henvielse til andre punkter

Se punkt 8 for værnemiddeltype. Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Ved arbejdsprocesser, hvor der er risiko for støvudvikling skal arbejdet foregå under effektiv procesventilation (f.eks punktudsugning eller lokaludsugning). Der skal være adgang til rindende vand og øjenskyller. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Undgå støvdannelse og spredning af støv. Undlad at spise eller drikke under arbejdet.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Produktet bør opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lignende. Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Opbevares køligt og tørt.

7.3. Særlige anvendelser

Se punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier:	Ferrosulfat, beregnet som Fe - 1 mg/m ³
DNEL	Ingen tilgængelige data
PNEC	Ingen tilgængelige data

8.2 Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:	Brug værnemidler som angivet nedenfor. Se endvidere punkt 7.1.
Personlige værnemidler, beskyttelse af øjne/ansigt:	Brug beskyttelsesbriller. Øjenværn skal følge EN 166.
Personlige værnemidler, beskyttelse af hud:	Brug beskyttelseshandsker af plast eller gummi Handsker skal følge EN 374. Handsketykkelse 0,5 mm, gennembrudstid > 8 timer
Personlige værnemidler, åndedrætsværn:	Brug åndedrætsværn med P2 filter ved utilstrækkelig ventilation. Åndedrætsværn skal følge en af følgende standarder: EN 136/140/145.
Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:	Undgå udledning til overfladevand og kloak.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform:	Pulver
Farve:	lys grøn
Lugt:	syrlig
Lugttærskel:	Ingen data
pH:	ca. 2 i vandigt opløsning 100g/l
Smeltepunkt/frysepunkt:	64 °C
Kogepunkt:	Ingen data
Flammepunkt:	Produktet er ikke brændbart

KALK®

– Build lasting culture

Fordampningshastighed:	Ikke relevant
Antændelighed (fast stof, luftart):	Produktet er ikke brændbart
Øvre/nedre antændelsesgrænser:	Produktet er ikke brændbart
Øvre/nedre eksplosionsgrænser:	Ikke relevant
Damptryk:	Ingen data
Dampmassefylde:	Ingen data
Massefylde:	1,9 g/cm ³
Opløselighed: Opløselighed i vand:	400 g/l v. 20 °C 935 g/l ved 70 °C
Fordelingskoefficient n-oktanol/vand:	Ikke relevant
Selvantændelsestemperatur:	Produktet er ikke brændbart
Dekomponeringstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ingen data
Eksplosive egenskaber:	Ikke relevant
Oxiderende egenskaber:	Ingen data

9.2 Andre oplysninger: Ingen

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet	Produktet er ikke reaktivt ved normal anvendelse.
10.2. Kemisk stabilitet	Produktet er stabilt ved normal anvendelse.
10.3. Risiko for farlige reaktioner	Ved stærk opvarmning kan dannes svovloxider.
10.4. Forhold, der skal undgås	Ved opbevaring under meget tørre forhold vil produktet miste krystalvand under farveskift til lysebrun.
10.5. Materialer, der skal undgås	Undgå kontakt med oxiderende stoffer.
10.6. Farlige nedbrydningsprodukter	Ingen kendte.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut oral toksicitet	Akut toksicitet Rotte, LD50 > 400 -2000mg Ferrous Sulfate /kg. Human oral lethal dosis er ca. 1000 mg/ kg. Toksiske effekter ses ved meget lavere dosis.
Akut dermal toksicitet: Hudætsning/-irritation	LD50 > 2000mg Ferrous Sulfate (>881 mg Fe/Kg bw) Virker irriterende på huden.
Alvorlig øjenskade/øjenirritation	Virker stærkt irriterende. Kan på grund af den lave pH værdi (ca. 2) kan give alvorlige øjenskader.
Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:	Produktet kan indeholde små mængder nikkel. Af denne årsag kan produktet give anledning til allergiske reaktioner.
Kimcellemutagenicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt.
Kræftfremkaldende egenskaber:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt.
Reproduktionstoksicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt.
Enkel STOT-eksponering:	Indånding af støv kan virke irriterende på de øvre luftveje.

Gentagne STOT-eksponeringer:	Gentagen eller langvarig indånding af støv kan medføre kronisk irritation i luftvejene.
Aspirationsfare:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Andre toksikologiske virkninger:	Ingen kendte.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1 Toksicitet

Aquatic (korttids),
Fisk LC 50 (96 h) > 67 mg/l Fe total (Oryzias latipes)
LC 50 (96 h) ~ 17 mg/l Fe nominal (Oncorhynchus mykiss)
Aquatic (Kronisk),
Aquatic algae EC50 (72h) 18 mg/l Fe total (Pseudokirchneriella subcapitata)
Aquativ invertebrate (korttids),
Daphnia magna, Endpoint Immobility (Ferrous Sulphate Heptahydrate) EC50 (48h) 1mg/l Fe opløst Fe (pH6.1-6.4)
Aquatic algae (korttids),
Pseudokirchneriella subcapiata EC50 growth rate (72h) 18 mg/l Fe total

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Uorganisk produkt; ikke nedbrydeligt.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Produktet er ikke bioakkumulerbart.

12.4. Mobilitet i jord

Ikke relevant på grund af jords naturlige jernindhold.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ikke PBT og vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

Ingen kendte.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling:

Tømt emballage afleveres til genvinding. Produktet er ikke farligt affald i henhold til Affaldsbekendtgørelsen. Det anbefales, at spild og affald bortskaffes via den kommunale affaldsordning.

PUNKT 14: Transportoplysninger:

Produktet er ikke klassificeret som farlig for transport (ADR (Vej), RID (Jernbane), IMDG / GGVSea (Søfart)).

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Ingen.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Kemikaliesikkerhedsvurdering er udført.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Version og dato:

Version 1 udarbejdet 22. august 2016.
Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet efter kravene i forordning EU 2015/830.

Forklaring til forkortelser:	PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
Ændringer:	Sikkerhedsdatabladet er første version.
H sætninger fra afsnit 3:	H302: Farlig ved indtagelse. H314 Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader. H315: Forårsager hudirritation. H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.
Uddannelse:	Et grundigt kendskab til dette sikkerhedsdatablad bør være en forudsætning.
Udarbejdet af	Mette Herget, Herget.dk

Informationen i dette Sikkerhedsdatablad er baseret på kendt nuværende viden, på EU samt national lovgivning. Anvisningerne i dette sikkerhedsdatablad er givet under forudsætning af, at produktet anvendes som angivet i sektion 1, ligesom det er forudsat at anvendelsesbegrænsninger og krav til særlig uddannelse er overholdt. Det er altid brugerens ansvar at opfylde kravene fastlagt i national lovgivning. Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad bør opfattes som en beskrivelse af de sikkerhedskrav, der stilles til produktet. Oplysningerne er ingen garanti for produktets egenskaber.